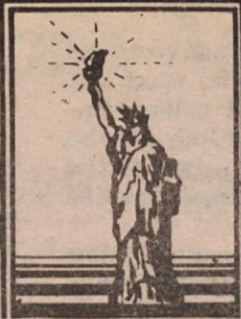

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

JEAN M. ZERBY
4332 46TH ST. N.W.
WASHINGTON D.C. 20016

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
NO. 29 Vol 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, JULY 18, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50c

Congressman Eckart updates American Slovenians

United States Congressman Dennis Eckart (11th District, Ohio), third from left, is pictured with fellow American Slovenians from northern Ohio who are part of a larger group of over 400,000 persons concerned about the situation in Slovenia. The breakfast meeting took place on Sunday, July 14, 9 a.m., at the AMLA Home Office on South Waterloo Rd., Cleveland. Eckart is worried about the economic situation in Slovenia which was dealt a crippling blow with the loss of the tourist trade this year. Eckart also said, "The current situation could bankrupt Slovenia in a matter of months." He said we must continue to put pressure on our Congressmen, Senators, the State Department and the President to

recognize Slovenia in at least some manner so the Federal Yugoslav government doesn't attack Slovenia again. Eckart says the president watches the Washington comment line each day and we must continue to call and write, write, write, if we hope to succeed in persuading the U.S. to change its policy toward Slovenia. Pictured from left to right are James Debevec publisher of the American Home, Stanley Zihel, president of AMLA, Eckart, Edmund Turk, chairman of the United Americans for Slovenia, Tony Petkovsek, radio broadcaster, Cleveland Councilman Mike Polensek, and Joseph Valencic of the United Americans for Slovenia. (Photo by John Pestotnik)

Dimitrij Rupel Visits Washington

Dr. Dimitrij Rupel, Foreign Minister of Slovenia, is on an official visit to Washington today and tomorrow. This afternoon he is to meet with Deputy Secretary of State Lawrence Eagleburger. Eagleburger, a long-time associate of former Secretary of State Henry Kissinger, once served as Ambassador to Yugoslavia and now heads a group in the State Department studying conditions in Yugoslavia. Eagleburger is the second ranking official in the State Department and is close to President Bush. Aside from Bush, Eagleburger likely has the most influence regarding U.S. policy toward Yugoslavia and toward a change in that policy in the direction of American recognition of Slovenia's independence. Rupel's conversation with Eagleburger is therefore of enormous significance.

CNN Interview — We understand that Rupel will be interviewed on CNN tomorrow afternoon. Our information is that the interview will be at 3 p.m. Those who receive CNN broadcasts should try to verify this, however. Rupel will leave Washington tomorrow evening.

Slovenia's Representative to the U.S. — We are given to understand that Zvone Dragan, a former Yugoslav Ambassador to China, has been selected to represent Slovenia in the United States. Dragan is reported to be extremely able. When more details are available, we will report further. Another individual will be sent to the United States to represent Slovenia's economic interests. We have no further information at this time.

Status Uncertain — Finally, the status of Matjaž Jančar, Yugoslav Consul General in Cleveland, and seven or eight other Slovene diplomatic representatives in the United States, who were previously accredited through the Yugoslav Foreign Ministry but have decided to support independent Slovenia, will be resolved soon. The Yugoslav Foreign Ministry will surely request their recall and take away their accreditation. It will then be up to the U.S. authorities to decide whether the individuals can stay in the United States even without diplomatic papers or must return to Slovenia. It is a touchy issue, since allowing them to stay would signify at least partial, if unofficial U.S. recognition of Slovenia. The U.S. government could possibly choose officially to "ignore" the presence of Jančar and the others, though this would surely result in a formal protest by Yugoslavia's government.

Dr. Rudolph M. Susel

United Americans for Slovenia seeks operating funds

At a meeting last night, the United Americans for Slovenia (an ad hoc committee with representatives from all Slovenian organizations) announced they need money for necessary expenses incurred in urging the United States to give immediate recognition to the new democratic Republic of Slovenia.

Rev. John Kumse of St. Mary Church in Cleveland has agreed to be the treasurer.

All donations may be mailed to United Slovenians for America, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Council raises funds

The Slovenian American Council is raising money for the Slovenian Relief Fund, which is being sent to eventually Slovenia.

Checks or money orders may be sent to: Slovenian American Council, 1522 Lincoln Road, Wickliffe, OH 44092.

March on Washington

On Friday, July 26th, from 10 a.m. to 1 p.m. a major, peaceful demonstration will take place in Washington, D.C. with Croatian, Slovenian, Macedonian, Albanian persons participating.

If you wish to take part, please call 528-1990 or 448-6530 as soon as possible.

Iz Clevelanda in okolice

Piknik Balincarskega kluba—

To soboto, 20. julija, ste vabljeni na piknik Balincarskega kluba Slovenske pristave. Piknik bo na Pristavi in se bo pričel ob 5. pop. Pridite.

Belokranjci vabijo—

To nedeljo, 21. julija, ste zopet vabljeni na Slovensko pristavo, tokrat od članstva Belokranjskega kluba, ki ima svoj letni piknik. Ob 12. uri bo sv. maša, nato kosilo. Za ples in zabavo bo igral Tony Klepec orkester. Pridružite se tudi vi veselim Belokranjcem!

Mesečni sestanek—

Klub upokojencev Slovenske pristave ima svoj mesečni sestanek v sredo, 24. julija, ob 2. pop., na Slovenski pristavi. Članstvo vabljeno.

Seja in piknik—

Klub upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. vabi na sejo in piknik in sicer v sredo, 24. julija, na Stafford Park na Maple Hts. Pričetek bo ob 12. uri. To bo tudi zadnja priložnost za nabavo vstopnic za piknik Federacije upokojenskih klubov.

Finžgarjevo knjigo želi—

Znani rojak John Petrich bi rad kupil izvod Finžgarjeve knjige »Pod svobodnim soncem«. Če imate to knjigo in bi jo radi prodali, kličite g. Petricha na 481-3762.

Za Baragove dneve—

Pevski zbor Korotan naznanja, da je še nekaj odprtih mest na avtobusu za Baragove dneve v Washingtonu. Za prijave in več informacije lahko kličete Nado Gregorc na tel. 381-3850.

Dve smrti v enem tednu—

Lojzka Feguš in njen brat Slavko Zagmaister sta dobila žalostno sporočilo, da je v Sloveniji umrla njihova sestra Betka Veršec iz Bizeljskega pri Brežicah. Nekako istočasno pa sta dobila sporočilo, da je umrla Anica Molan, mama ge. Magdalene Zagmaister, doma iz Sromelj. Betka Veršec zapušča v Sloveniji 3 brate in 2 sestre, Anica Molan pa zapušča v ZDA hčerko Magdaleno Zagmaister in Tonicu Simičak. Naše iskreno sožalje.

Slov. pisarna sporoča—

Pri Slovenski pisarni sporočajo, da še vedno sprejemajo naročila za knjige Celovške Mohorjeve za l. 1992. Zbirka stane \$33 in bo po pošti dostavljena naročnikom. Naročilo pošljite čim prej. Iz Slovenije je došla knjiga »Cerkev v policijskih arhivih«, avtorica Ljerka Bizilj. Stane \$18, za poštino pa še \$1.50. Naročila sprejema Slov. pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Piknik Slovenske šole—

Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik v nedeljo, 28. julija, na Slovenski pristavi. Ob 1. pop. bo sv. maša, nato kosilo. Vsi ste prav lepo vabljeni. Dopis na str. 9.

Prispevki dobrodošli—

Nova organizacija »Združeni Amerikanci za Slovenijo«, ki ima nalogo agitirati za ameriško vladno priznanje Republike Slovenije, apelira na rojake in njih organizacije za finančno podporo. Blagajnik organizacije je č.g. John Kumše, župnik pri Mariji Vnebovzeti, prispevke pa naslovite na United Americans for Slovenia, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. Predsednik organizacije je znani odvetnik Edmund J. Turk. Organizacijo močno priporočamo.

V bolnišnici—

Znana rojakinja ga. Anna Jesenko, ki bo praznovala svoj 90. rojstni dan 26. julija, se nahaja v Parma Community General Hospital, 7007 Powers Blvd., Parma, OH 44129. Želimo ji hitrega in popolnega okrevanja!

Žalostna vest—

Prejeta je bila žalostna vest, da je 17. julija v Sloveniji umrla Verona Majc, v starosti 79 let. V Clevelandu zapušča sina Štefana in hčerki Angelo Fujs ter Francko Androjna, vsi z družinami, v Sloveniji pa moža Jožefa, sinova Tončka, župnika pri Sv. Križu v Mariboru in Jožeta z družino, sestre Rozalijo in Marijo ter več drugih sorodnikov. R.I.P.

Premiñul—

Umrli je g. Rudolf Kolarič st., v starosti 89 let, vdovec po Mary roj. Pograjec, oče Rudija, 5-krat stari če, brat Anice Rupnik (Slov.), član KSKJ. Pogreb je bil 1. julija v oskrbi Grdina-Cosic-Faulhaber zavoda na Lake Shore Blvd. Pogrebna sv. maša je bila v cerkvi sv. Vida, pokop na Vernih duš pokopališču.

Denarna nabirka—

Slovensko ameriški svet vodi denarno nabirko v prid Slovenian Relief Fund. Prispevke lahko pošljete na Slovenian American Council, 1522 Lincoln Rd., Wickliffe, OH 44092.

Oddaje iz Slovenije—

Naročniki kableske televizije v Clevelandu North Coast Cable lahko dobijo na kanalu 46 poročila iz Slovenije in sicer po objavljenem sporedu ob delavnikih med 4.30 in 5. zj. (Croatia/Slovenija), sobotah ob 1.15 zj. (Slovenia This Week). V angleškem delu je oglas Sheliga Drugs o prodaji radio sprejemnikov, ki dobivajo kratkovalovne oddaje.

The Battleground of Yugoslavia

Time Magazine July 15, 1991

The ethnic enmities that divide Yugoslavia play out not only among the country's six republics and two provinces but within several of those territories as well. The current conflict over the structure of the federation has antecedents that date back centuries.

A History of Strife

The lands now known as Yugoslavia served for hundreds of years as a battleground between the Austro-Hungarian and Ottoman empires. Slovenia and Croatia fell under Western cultural influences and are Roman Catholic. Serbia and the other regions belonged to the Turks, adopting Eastern Orthodox and Muslim observances.

After the cataclysm of World War I, the south Slavs forged a single state. During World War II, Croatia sided with Hitler, and the ensuing civil war cost a million lives. The communists, who took over in 1945, suppressed ethnic tensions, but following Tito's death in 1980, the age-old enmities began to flare again.

Fractured Government

Yugoslavia is a federation. Unlike the U.S., it has strong local government and weak central control. The collective presidency is composed of eight members, one from each of the six republics and two

provinces. The chairmanship of the presidency is rotated every 12 months among these eight.

Opposing Forces

Yugoslav Federal forces: 130,000 army troops

Croatia: 40,000 troops, 30,000 armed police

Slovenia 35,000 troops, 8,000 armed police.

(It was heard on Sunday Slovenia called up all eligible males into the Slovenian military.)

Given the muddled situation in Yugoslavia, it was not surprising that Western officials on both sides of the Atlantic were having trouble finding a comfortable political stance. When violence first erupted, the international community called for the preservation of "territorial integrity," warned separatists that a violent break-away would receive neither economic nor political support. The U.S. and the EC. feared that instability in Yugoslavia might ignite secessionist-minded forces throughout Eastern Europe. But that position was undermined by the army's harsh response which sparked calls for Western officials to uphold such fundamental values as the right to self-determination and freedom.

The U.S. and the European

Community were showered with complaints that the failure to support such values may have encouraged the crackdown. "The Yugoslav generals got the idea that the West did not care about the declarations of independence," says Wolf Oschlies, a policy analyst at the Federal Institute for International Studies in Cologne. "So they attacked. Not only right-wing conservatives but even liberal democrats like Rhode Island Senator Clairborne Pell asked the White House to give more support to the embattled republics. "The U.S. would not be true to their national values if it did not line up four square in support of democracy," said Pell. "It would be better if the Yugoslav people could find a way to live together, but unity at all costs is not the answer."

The U.S. and members of the E.C. altered course last week. President Bush hinted that he would recognize the republics provided independence was achieved peacefully. In Europe, where the public sympathy for the secessionists runs high, Germany made the sharpest U-turn. "Countries cannot be held together by thanks and force," said Chancellor Helmut Kohl. He warned Belgrade that an attack on Slovenia or Croatia

could affect German economic aid to Yugoslavia, which last year totaled \$550 million. Britain, France and Italy are also considering joining the Western swing toward recognition.

It seems only a matter of time before Slovenia gains foreign acceptance as the Continent's youngest state. Geographically bounded by more European states than Yugoslav republics, ethnically homogeneous and capable of economic self-sufficiency, Slovenia is well poised for independence. Last week there were signs that even Serbia, which has pressed hardest to maintain a Yugoslav federation, was loosening its objections. The courtesy does not extend to Croatia, however; neither its 600,000 resident Serbs nor their kin in Serbia have any intention of making a break-away easy. If hostilities erupt there, the ensuing conflagration may make Slovenia's bloody quest look like an orderly march to independence.

Daniel Benjamin/Belgrade
James L. Grady/Ljubljana

Radio Yugoslavia Broadcasts

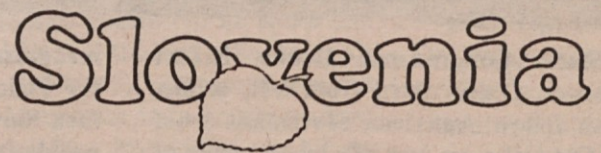
Every day at 5 p.m. E.D.T. (Cleveland time), Radio Yugoslavia broadcasts in the European service. The first fifteen minutes include all the latest news about the crisis in Slovenia and Croatia. The reporting is quite objective and informative. After the news there are interviews of general interest with notable personalities and topics. The program is interspersed with Yugoslav music. Sign-off is at 5:45 p.m. The identical program is repeated at 8:00 p.m.

Although the broadcasts are intended for Europe, the signal is picked up fairly well on 11,735 kHz. in the afternoon in Cleveland. The other frequency is 5,960 kHz. in the 49 meter band.

In the evening transmission, both signals have some interference from other short-wave stations.

The broadcasts used to open with "This is Yugoslavia. Radio Belgrade calling," in English. Now it has been rechristened to "This is Radio Yugoslavia". Also announcers with American voices are heard.

—Joseph Zelle

U.S. dead wrong in not going to bat for Slovenia and Croatia

In turning a stone face toward embattled Slovenia and Croatia, President Bush and Secretary of State James Baker have not only put America's chips on the wrong horse. They have bet on a losing horse.

Can the U.S. government seriously believe that a Yugoslavia of such disparate peoples, all of whom wish greater freedom, most of whose republics wish to be free of Belgrade, is a viable nation?

Should it come to civil war — and the shooting has already begun — support for a Marxist-dominated regime that crushes with planes and tanks people fighting for freedom is a position the administration cannot sustain.

"These unilateral steps by Croatia and Slovenia," said the U.S. Department of State, "will not alter the way the United States deals with the two republics as constituent parts of Yugoslavia. As Secretary of State Baker made clear last Friday in Belgrade, we will neither encourage nor reward secession."

"Unilateral" and "secession" may be dirty words in the lexicon of the New World Order. They were not to the men who founded this republic. Was not unilateral secession what the 13 colonies declared when, fed up with an exploitative king, they re-

Patrick Buchanan

belled? And did his majesty George III preside over a despotism more onerous and unjust than the squalid police state erected by Marshal Tito?

One detects in the administration's amoral realpolitik the fine hand of Larry Eagleburger, who moved from the number two position at Kissinger Associates to number two at State. A former envoy to Yugoslavia, Eagleburger has had deep political and business ties to the Belgrade gang.

But what vital interest of the United States requires preservation into eternity of that abortion of Versailles called Yugoslavia? Why are Americans siding with the overdogs against two tiny republics that only seek the same rights we enjoy.

Both Bush and Baker have made a fetish of "stability." But the term needs defining. There is a stability in Cuba that is maintained by the raw power that comes out of the barrel of a gun. While rebellion in Cuba might bring instability, it might also bring that freedom and democratic rule that would guarantee a more enduring stability and a more just order, not only in Cuba but in the Caribbean.

Are we Americans so afraid of what the unleashed forces of nationalism are going to bring to Europe, Asia, the subcontinent of India and the Middle East that we prefer the stability of tyranny?

Why? How are we threatened by the breakup of Yugoslavia?

Yugoslavia is today kept together by an army led by its Serbian officers and a secret police with a history of murdering dissidents. Why should we, the avatars of freedom, side with such a regime?

Is the future of mankind to be one where the Club, the seven rulers of the industrial democracies, band together to oppose any and all changes in existing frontiers? Has preserving territorial integrity become a greater imperative than opposing tyranny? That is the view of the Organization of African Unity, that tyrants club of

the Dark Continent. Is it now ours as well?

If so, Bush's New World Order is already an *ancien regime*. For change is coming, and it cannot be stopped unless we are willing to witness the violent repression of people rising up in the name of the same rights for which Americans rose 23 decades ago.

This New World Order is fast evolving into a reactionary front against a new world struggling to be born. For self-determination is an idea that is taking root not only in Yugoslavia, but in the Punjab and Palestine, in the USSR and Czechoslovakia, in Iraq and Canada.

According to the New York Times, the international bankers especially are terrified of a breakup of Yugoslavia. Should Slovenia and Croatia, fed up with being milked by incompetent Communists, go free, the banks' huge back loans to Belgrade would quickly become worthless.

Here surely is a test for Republicans. Do we stand beside the Marxist bureaucrats of Belgrade and the international bankers, or do we stand with Slovenia and Croatia?

Time Bush told us where we are going.

For if this New World Order entails sending secret envoys to toast

tyrants in Beijing whose hands are still bloody, if it means going to war to restore emirs to their thrones, if it means deserting Kurds and Shi'ites out of fear that they might dismantle the Iraq of Saddam Hussein, if it means tilting toward Moscow against Latvia, Lithuania and Estonia, the Party of Freedom has no business here.

The hard men in the Kremlin whose Black Berets ran that dress rehearsal in Lithuania — seizing the telephone exchange — are watching Baker and Bush. If we Americans are so fretful of instability in Yugoslavia that we will turn our backs on Slovenia and Croatia, how resolute will we be when the time comes for the Russian Bear to re-embrace her Baltic cubs?

During World War II Croats and Serbs were guilty of atrocities against one another. Terrible crimes were committed. And there are minorities in both republics that need protection. But instead of fighting to preserve a dead past, a nation that exists in name only, not in the hearts of its people, Americans and Europeans should be supporting with guidance and assistance the transition to a new confederation of free republics. This is the only way to true stability and a just order in Yugoslavia.

—Tribune Media Services

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks FREE
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Memo from Madeline...

by Madeline D. Debevec

Please continue to call the White House Comments Line 1-202-456-1111 and the State Department Public Affairs Opinion Line 1-202-647-6575 and tell them you support — and the U.S. should support — the independence of Slovenia.

We as Americans treasure and value our freedom. Perhaps many take it for granted. Would we want America to be taken over by the communists as they are trying to do in Slovenia? Do we want Slovenia to be denied its right for freedom and democracy which they have been denied for centuries?

Now is the time to do something positive.

Also, please write letters to the president, senators, congressmen, and state legislators urging them to support the Declaration of Independence of Slovenia.

* * *

St. Mary's Picnic

August 18th at Pristava

St. Mary's Parish (Collinwood) of Cleveland, Ohio is sponsoring its annual summer picnic on Sunday, August 18th at Slovenska Pristava.

Following the noon Mass chicken and roast beef dinners will be served from 1 - 2:30 p.m. Donation is \$7.50 for adults and \$3.50 for children under 12. Tickets are available at the rectory or by sending a check and self-addressed envelope to: St. Mary's Church, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

The Alpine Sextet will play for your dancing and listening pleasure.

There will also be a Bake Sale featuring many homemade delicacies.

There will be plenty of food and refreshments throughout the day including "čevapčić."

Circle August 18th on your calendar now and reserve the date to meet old and make new friends at the beautiful picnic recreation area of Pristava.

* * *

12-year-old magician fascinates audience

(from the Lake Citizens Sun -Dallas, TX)

When people watch Robert Kalina perform magic tricks, they're invariably amazed. His tricks are as fascinating as some you have seen on TV but equally amazing is the fact that Robert is a 12-year old student at Lake Dallas Middle School.

Kalina's uncle gave him a magic set for Christmas one year, and he's been hooked ever since. Six years later, he's still performing.

"I see magic as a really good hobby to get into because you learn about the history of other magicians and tricks, and magic is something you can do at any unexpected moment, or when somebody asks you," Kalina said.

"You can just pull it out of your pocket such as turning a

Call 1-202-456-1111

couple of sponge bunnies into birds."

Two of his favorite magicians are Lance Burton and David Copperfield because they add their own style and twists to their great performances. Burton, a magician famous for doing tricks with birds, performs one of his best tricks by setting his hand on fire and turning it into a dove. "I like Burton because he's a great magician who seems to make birds come out of nowhere," Kalina said.

Copperfield is one of the world's most famous magicians who has numerous tricks ranging from floating over the Grand Canyon to making the Statue of Liberty disappear. "I like Copperfield's Niagara Falls trick best because he seems to be in two places at once," Kalina said.

About once every two months, Kalina goes to the magic store to buy new tricks. He now has 515 tricks in his repertoire, but as he says, "It's not how many I have, but how well I can do them that matters."

He has performed at birthday parties, picnic parties, at the Lake Dallas elementary school and recently at a benefit show at the primary school where children brought cash or canned goods for the needy so that they could see the show. He also plans to perform at this year's Garza Day celebration.

Kalina said he likes an interactive audience that gets involved in the show. One or two wise guys, or hecklers, in the audience usually helps the show along, because Kalina enjoys it when they "make fools of themselves." One of the things he enjoys most is watching the reactions of the audience while he is performing.

"Every time I perform I see happiness and astonishment in the audience's smiles," he said.

Robert recently performed a benefit show with all the proceeds going to a needy Mexican family whose home burned down.

Performing magic has also taught Kalina a lot. "It teaches me how to have patience while practicing for hours at a time and it teaches me how to save my money so I can get the tricks I want," he said.

What Kalina considers to be one of his best tricks is one in which he makes soap disappear from his hand while a person from the audience has a tight grip on it. Another of his favorite is one in which three different colored ropes turn into a single larger one.

A perennial audience favorite is a humorous one in which two wooden bunnies are involved. While under two aluminum covers, the bunnies change colors right before the audience's very eyes. When asked how he does any of his tricks, Kalina simply replies, "Skillfully."

Robert is the grandson of Stanley Frank of Cleveland.

* * *

ENGAGEMENTS

Martello-Loncar

Mr. and Mrs. John Martello, 6511 Melshore Drive, Mentor, announce the engagement of their daughter, **Victoria Marie**, to **Louis Joseph Loncar**, son of Mr. and Mrs. Louis Loncar, 9168 Prelog Lane, Kirtland.

The bride-to-be is a graduate of Lake Catholic High School in Mentor and Miami University of Ohio in Oxford. She is employed by A.T. and T. in Independence. Her fiancé is a graduate of Lake Catholic and the University of Dayton where he majored in accounting and finance. He is employed by Loncar Construction in Kirtland.

The wedding is Aug. 24 in Immaculate Conception Catholic church in Willoughby.

* * *

Zupancic-Yehl

Announcement is made of the engagement of **Valerie Zupancic**, daughter of Donna Luksich of Euclid and Daniel Zupancic of Wickliffe, to **Robert Yehl**, son of Mr. and Mrs. Virgil Yehl of Euclid.

The bride-to-be is a 1988 graduate of Euclid High School and attends John Carroll University in University Heights. Her fiancé is a 1987 graduate of Euclid High and attended Cleveland State University. He is foreman at Rino's Woodworking Shop Inc.

The wedding is April 11, 1992 at St. Robert Catholic Church in Euclid.

* * *

Unetic-Olle

Mr. and Mrs. Joseph A. Unetic, 30855 Harrison Road, Wickliffe, announce the engagement of their daughter, **Tammi M.**, to **Frank J. Olle, III**, son of Mr. and Mrs. Frank J. Olle Jr. of Middleburg Heights.

The bride-to-be is a 1985 graduate of Lake Catholic High School in Mentor and a 1989 graduate of John Carroll University in University Heights. She is a marketing supervisor for Dr. L. B. Myers. Her fiancé is a 1983 graduate of St. Ignatius High School in Cleveland, a 1987 graduate of John Carroll and a 1989 graduate of Ohio State University in Columbus. He is a teacher for the Chagrin Falls schools.

The wedding is July 27 at St. Mary's Catholic Church in Berea.

* * *

Abramovich-Pestotnik

Mr. and Mrs. Rudolph Abramovich, 4844 Swetland Blvd., Richmond Heights, announce the engagement of their daughter, **Laura Ann**, to **Thomas Albert Pestotnik**, son of Mr. and Mrs. Albert Pestotnik, 439 E. 272nd St., Euclid.

The bride-to-be is a 1982 graduate of Richmond Heights High School and a 1987 graduate of John Carroll University in University Heights. She is in sales with Electrolock Inc. in Chagrin Falls. Her fiancé is a 1976

Louis Loncar and Victoria Marie Martello

Magician Robert Kalina

graduate of Euclid High School and is a carpenter with Jance Construction in Mentor.

The wedding is Nov. 2 in St. Felicitas Catholic Church in Euclid.

* * *

Turks Mark 50th

Thomas and Lillian Turk of Euclid celebrated their 50th wedding anniversary June 15 with a surprise party at the Knights of Columbus Hall in Willowick, hosted by their family.

They were married June 29, 1941 in St. Mary's Catholic Church in Cleveland.

Turk is retired from Traub Box Co. in Bedford Heights. He served with the Army Air Corps during World War II and is a member of the Veterans of Foreign Wars in Euclid.

Their family includes daughter Judi Rice of Willowick; and sons Martin of Singapore, Thomas of Mentor and Randolph of Brandon, Miss. There are eight grandchildren.

* * *

Prudics Mark 50th

Frank and Reta Prudic of Eastlake celebrated their 50th wedding anniversary May 25 with a Mass of Thanksgiving at Our Lady of Mount

Carmel Catholic Church in Wickliffe, and a surprise reception at the Collinwood Slovenian Home.

They were married May 24, 1991 at St. Vitus Catholic Church in Cleveland.

Prudic is a retired technician from General Electric. His wife is retired from the Wickliffe Schools.

They have two daughters, Mary Coates of Wickliffe and Diane Myers of Madison. There are six grandchildren and one great-grandson.

* * *

Victor Kovacic Works With Bomb Squad

"The one thing I didn't cover with you," said Victor Kovacic's first boss at the Cleveland Police Crime Laboratory, "is that all the members of this unit are (also) members of the bomb squad." Twenty-nine years and several hundred bombs later, Kovacic is Superintendent of Criminalistics (scientific investigations) and — at 57 — still a leader of the bomb squad.

Once a wild fastballer in the Tribe farm system, Kovacic now studies mysteries even more complex than the strike zone with a combination of technology and deadpan humor.

AMERIŠKA DOMOVINA, JULY 18, 1991

JOHN SKRABEC

John Skrabec, 84, husband of Antonia (nee Mravle), father of Anthony Mravle and John Skrabec Jr., brother of Agnes Bojc, Anthony Skrabec, Mary Andolcek, Frances Ulaga (both of Slovenia) and the following deceased: Angela Vidgoj, Stanko and Vinko of Slovenia, and other relatives in Slovenia and America, and dear grandfather of four.

Mr. Skrabec was a member of KSKJ Lodge No. 172, St. Clair Pensioners Club, St. Vitus Holy Name Society, Club Društvo, SZZ, and Slovenska Pristava.

Friends were received at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral was Tuesday, July 16 with service at 9:30 a.m. in St. Vitus church.

ANTHONY S. LAURICH

Anthony S. Laurich, 75, of 1248 E. 168 St., Cleveland, OH 44110, passed away July 4th in Meridia Euclid Hospital.

He was a retired cabinet maker who was employed at F. H. Hill Casket Co. for many years.

Mr. Laurich was born in Eveleth, Minn., and came to Cleveland at age 20.

He was a member of Loška Dolina lodge and the American Fraternal Union lodge No. 180.

He was married to Ann (nee Stragar), and the father of Dennis (dec.), Donald and Roger (wife Luanne); grandfather of Tony, Taryn, Michele and Mathew; brother of John (dec.), Frank (Minn.), Mary Zakrajsek (Minn.), Ann Kostelic (Minn.), Angeline Tekautz (Minn), Stanley (NJ), Joseph (dec.) and Jean Filipis.

Funeral services were at St. Paul's Church on Chardon Rd. Burial was in All Souls Cemetery on July 8th.

ANTHONY ZGONETZ

Anthony (Rube) Zgonetz, 82, of E. 167 St., died Tuesday in Meridia Euclid Hospital after a short illness.

Anthony was born in Lipovec, Slovenia and came to Cleveland in 1909. He was employed as a polisher for Eaton Axle for 35 years. He was a WWII U.S. Army veteran.

He was the husband of Rose (nee Intihar), the brother of Albina Boguski and the following deceased: Frank, Frances Luzar and Ann Kastning, uncle and great uncle.

Friends may call at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Thursday 5-8 p.m., where services will be held Friday at 8:15 a.m. and at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9 a.m. Interment All Souls Cemetery.

CARST-NAGY Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

Zele Funeral Home
Memorial Chapel
452 E. 152 St. Phone 481-3118
Addison Road Chapel
6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583
Family owned and operated since 1908

Draft of Congressional Resolution

Tom Lantos of northern California, a member of the Foreign Relations Committee, of the United States Congress submitted a draft of a resolution from the U.S. House of Representatives. The Resolution will also be co-sponsored by Congressmen Dennis Eckart of the 11th District, Ohio and Sangmeister of Joliet, Illinois and others.

The draft, dated July 12, reads:

To express opposition to the use of force in Yugoslavia and to express support for the peaceful and democratic resolution of political differences in Yugoslavia.

Mr. Lantos (for himself and) submitted the following resolution; which was referred to the Committee on _____

RESOLUTION

To express opposition to the use of force in Yugoslavia and to express support for the peaceful and democratic resolution of political differences in Yugoslavia.

Whereas in 1990 Slovenia, Croatia, Bosnia Hercegovina, and Macedonia held free, open, multi-party elections resulting in democratic parliamentary governments and in what independent observer groups called unfair elections in Serbia and Montenegro communist governments continued in power;

Whereas on June 25, 1991, the democratic republics of Croatia and Slovenia declared their independence;

Whereas in 1990 the provinces of Kosova and Vojvodina were stripped of their autonomous status by the communist government of the Republic of Serbia and denied their legitimate representation on the collective Federal Presidency;

Whereas the democratically elected Assembly of the Province of Kosova met on September 5, 1990, to declare Kosova as a Republic within Yugoslavia and adopted a constitution;

Whereas in conjunction with these declarations, Croatia, Slovenia, and Kosova have indicated their willingness to continue dialogue and negotiations with the other republics of Yugoslavia on the future of Yugoslavia;

Whereas in response to these declarations, the Yugoslav central government, despite its lack of constitutional authority, ordered the communist-dominated Yugoslav Army to deploy troops and tanks in Kosova and Slovenia, to seize border posts in Slovenia, and to mobilize Yugoslav Army troops and tanks in Croatia;

Whereas there have been numerous reports of deaths of civilians, militiamen, policemen and soldiers and extensive damage to private and public property as a result of fighting between Yugoslav Army forces and militia forces of the republics of Slovenia and Croatia, and as a result of

peaceful demonstrations by Albanians for their human, civil, and political rights in Kosova; and

Whereas in its June 26 statement on Yugoslavia the department of State stated that "the United States strongly opposes the use or threat of force to resolve political differences in Yugoslavia: Now, therefore, be it Resolved That the House of Representatives:

(1) condemns the use of force to resolve political differences within Yugoslavia;

(2) calls on the communist-dominated Yugoslav Army to cease using military force to address the current crisis, and urges the Federal Yugoslav government and the government of the Republic of Serbia to respond immediately and positively to domestic and international calls for negotiations leading to a peaceful settlement of differences;

(3) urges the holding of free and democratic elections in the Republics of Serbia and Montenegro and in the formerly autonomous provinces of Kosova and Vojvodina;

(4) urges that, because of the military crackdown by the Yugoslav Army in Slovenia and Croatia and the imposition of martial law in Kosova, the President should immediately suspend all direct assistance to Yugoslavia, and the Secretary of Treasury shall instruct the United States representatives of each international financial institution to use the voice and vote of the United States to oppose any assistance of the respective institution in Yugoslavia; and

(5) urges that United States policy toward Yugoslavia and its eight constituent republics and provinces be based on support for the interrelated objectives of democracy, peaceful resolution of disputes, respect for human rights, establishment of a market economy, and the peaceful pursuit of the national aspirations of the peoples of Yugoslavia.

- 1 package (4-serving size) JELL-O® Lemon Flavor Pudding and Pie Filling
- 2/3 cup sugar
- 2 1/4 cups water
- 3 egg yolks
- 2 tablespoons lemon juice
- 2 tablespoons butter or margarine
- 1 baked 9-inch pie shell, cooled
- 3 egg whites
- 6 tablespoons sugar

LEMON PARTY MERINGUE PIE

Combine pie filling mix, 2/3 cup sugar and 1/4 cup of the water in saucepan. Blend in egg yolks and remaining water. Cook and stir over medium heat, until mixture comes to a full bubbling boil. Remove from heat. Blend in lemon juice and butter. Cool 5 minutes, stirring twice. Pour into pie shell.

Beat egg whites until foamy throughout. Gradually beat in 6 tablespoons sugar and continue beating until mixture will form stiff shiny peaks. Spread over pie filling. Bake at 425° for 5 to 10 minutes or until meringue is delicately browned. Cool at least 4 hours before cutting.

Canadian Slovenians report activities

A candlelight Vigil will be held on Wednesday, July 24 at 8:30 p.m. in Nathan Phillips Square (Toronto City Hall). This will mark the first month's anniversary of Slovenia's independence and those who died defending it.

All Slovenians are urged to attend this event, especially young persons. Please do not bring regular candles, as these have been banned by the city. Special dripless "candles" will be available for purchase for \$2.00 with proceeds going to the Relief Fund. Call the Slovenian Information Centre for further information, at 259-9182.

Economic War

Slovenia needs your help to rebuild its shattered economy. Make your checks payable to "Slovenian Relief Fund" and send it to the Slovenija Credit Union (618 Manning Ave., 739 Brown's Line or 125 Centennial Parkway N., Hamilton). Donations are also being accepted at the John E. Krek Slovenian Credit Union (646 Euclid Ave., or 747 Brown's Line). The first 10 persons to make donations over \$1,000 will receive a

framed work of art, courtesy of Slavko Crepinsek. You can also support Slovenia by purchasing flags of the new republic and T-shirts.

Slovenia's Damage

Damage estimates from the Yugoslav Army attacks are staggering. Damage to roads and highways, railroads, communications and air transport alone, are estimated at more than (U.S.) \$189 million.

And the tourism industry, which is critical to Slovenia's economy, is in a catastrophic state now. In Bled, where last year at this time they registered over 4,000 overnight stays, only Hotel Toplice and Hotel Bled are open (as of July 12, they had 21 guests between them).

The hotels along Slovenia's coast are closing for the season (e.g. the whole of Portorož has registered only 296 guests so far this season.)

All told, lost business, physical damage and the cost of defending the republic has been estimated to total about (U.S.) \$2.7 billion.

During the conflict, the Yugoslav National Bank adopted a policy of monetary isolation of Slovenia. This includes: stopping the flow of all credits based on currency issues; the elimination of the Bank of Slovenia from the foreign currency market; prohibition of credit-taking abroad and stopping all deliveries of cash.

As a result of these actions, the Republic of Serbia is delaying all due payment to the Republic of Slovenia. It is withholding Slovenian goods and payment for goods sold in Slovenian shops on Serbian territory.

"Wealth is not without its advantages."

—John K. Galbraith

★ **Short Wave Radios** ★
★ **in Stock at Sheliga** ★
★ Come and buy your short wave radio at ★
★ Sheliga Drug, 6025 St. Clair Ave., Phone: ★
★ (216) 431-1035. ★
★ We have a large selection of AM, FM ★
★ and Short Wave radios in stock. We ordered ★
★ them for you, so you can listen to European ★
★ broadcasts, and in particular, in your own ★
★ language (Slovenian). ★
★ Hurry, hurry, while the supply lasts. ★
★ Tom Srsen, Manager ★
★*****

Anton M. Lavrishia
ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)
Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Grdina—Cosic—Faulhaber
Funeral Homes
17010 Lake Shore Blvd.
531-6300
28890 Chardon Road
Willoughby Hills
944-8400
A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Drago OCVIRK

Slovenci po prvi osvobodilni vojni

So dogodki v zgodovini človeštva in narodov, ki postavijo preteklost, sedanost in prihodnost v povsem novo luč. Tak dogodek je tudi vojna proti Sloveniji in poskus jugoslovanske okupacije.

- jugoslovanski mit

V tem stoletju smo Slovenci prvič umirali za avstro-ogrsko monarhijo, ki nam ni bila nikoli kaj več kakor mačeha. Vendarle pa ji je treba priznati, da smo bili z njo vred vključeni v Evropo in so nas evropski civilizacijski tokovi oplajali in navdihovali, tako da se je naša kultura lahko kosala z evropskimi dosežki tistega časa. Tudi gospodarsko in tehnično nismo bili ravno Kosovo tedanje Evrope. Toda zaradi nepopolnosti vala germanizacije smo bili kot narod ogroženi, zato se nam je odhod iz Avstrije kazal kot rešitev.

Čeprav je res, da so neugodne razmere silile slovenske politike v povezavo s kraljevino Srbijo, pa je tudi res, da so naši politiki naivno sprejemali mit o nekakšni južnoslovanski državi, kjer bi imeli Slovenci svoje mesto pod soncem. Temu mitu so podlegali klerikalci in liberalci, tako da o kakšni samostojni Sloveniji niti sanjati niso hoteli.

Pomanjkanje teh sanj pri slovenskih politikih, ki bi le morali biti bolj vizionarji in imeti pred očmi tudi slovensko državnost, čeprav takrat verjetno ni bila uresničljiva (?), se je kruto maščevalo. Hočeš nočeš so se namreč obsodili na Jugoslavijo kot edino možnost za naš narod. S tem pa so se seveda izročili na milost in nemilost beograjski čaršiji, ki je Slovincem dopovedovala, da brez nje ne morejo in je drago zaračunavala svoje »usluge«.

Če nam je Avstro-ogrška še priznavala kulturno samobitnost, tega nismo bili deležni več v Jugoslaviji. Tam smo bili le še eden od treh plemenov velikega jugoslovanskega naroda. Seveda je bil cilj »jugoslovanskih« politikov, da čimprej ves narod govori en jezik: srbski, ima eno vero: pravoslavno in piše v eni pisavi: cirilici.

Pojugoslavljane, to je posrbljanje, Slovencev je bilo še bolj brezobzirno kakor germanizacija. Na tisoče slovenskih uradnikov, učiteljev, železničarjev... je moralo na jug, k nam pa so prihajali Srbi. Vse to ni omajalo jugoslovanskega mita med vodilnimi slovenskimi politikami, zanj niso iskali alternative. Preprosto so verjeli v Jugoslavijo.

- bajka o narodnoosvobodilnem boju

V kraljevini Jugoslaviji so samo komunisti in ustaši razmišljali o uničenju Jugoslavije. Obojim se je ponudila priložnost, da uresničijo svoje ideje, ko je Nemčija napadla Jugoslavijo. Jugoslavija, preša narodov, ni namreč zdržala napada in je razpadla. Drugače tudi ni moglo biti. Ne toliko zaradi nemške moči, kolikor zaradi neizogibnega notranjega razkroja te umetne tvorbe.

V šoli so nas učili, da se je začel pod vodstvom »herojske partije« osvobodilen boj. Toda beseda osvobodilen je povsem odveč in to iz dveh razlogov.

Najprej zato, ker je partija z besedo osvobodilen prikrila svoj boj za oblast ter popolno kontrolo in boljše vladavino slovenskega naroda. Še več, svoje zamisli je uresničevala tako brezobzirno in krvavo, da se je moral slovenski narod vsaj v ljubljanski krajini zaščititi pred njo. Ni bilo Slovenca, ki bi hotel sodelovati z okupatorjem več, kakor je bilo potrebno, da se preživi v vojnih časih. Toda zaradi komunističnega brezumja so morali ljudje prositi (okupatorsko) oblast za pomoč. Prvi cilj revolucije je bil dosežen: slovenski narod se je razdelil. Tisti, ki so jih neposredno ogrožali okupatorji, so se borili proti okupatorjem, tisti pa, ki jih je življenjsko ogrožala revolucija, so prijeli za puške, da bi rešili gola življenja. Po zaslugi partije se je »narodnoosvobodilni« boj sprevrgel v državljansko vojno, tako da je več Slovencev umrlo od slovenske roke kakor pa okupatorske.

Po drugi strani pa medvojni boj ni bil osvobodilen zaradi tega, ker se je partija odločila, da bo oživila Jugoslavijo. Res je sicer podredila narodno vprašanje diktaturi proletariata, vendar so voditelji jugoproletariata mislili po srbsko, hrvaško, slovensko... In zopet so bili v večini jugokomunisti, ki so mislili in govorili srbsko. »Osvobodilni« boj se je tako končal z dvojno podjarmljenostjo slovenskega naroda. Po eni strani si je pravico nad našimi dušami, življenjem in kulturo vzela izrazito protinardno usmerjena boljše vladavina ideologija, po drugi strani pa so nas hoteli prekovati v Jugoslovane. V primerjavi s kraljevino Jugoslavijo je naš narod prišel iz dežja pod kap, poleg tega pa je pošteno izkrvavel in omagal.

- domovinska vojna

Dogodki po razglasitvi slovenske neodvisnosti nas silijo, da ponovno pretehtamo preteklost, še zlasti naše »bivanje« v Jugoslaviji. V luči vojne, ki jo je proti Sloveniji sprožila Jugoslovanska armada (JA), se v vsej izkristaliziranosti kaže dejanski odnos socialistične Jugoslavije do slovenskega naroda. Jugoslovanski socializem, zato ker je jugoslovanski in zato ker je socializem, ne more obravnavati našega naroda kot subjekt in mu ne more priznati pravic, ki mu pripadajo. Zanj smo namreč po eni strani le osmina jugoslovanskega (beri srbskega) naroda, po drugi strani pa smo prav tako le osmina delavskih mas, ki jih vodi avantgardna partija.

(dalje na str. 10)

Vrtna veselica
Slovenske šole
pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. - Že je tu poletje! Vrstijo se vroči dnevi in si človek želi oddiha v sveži naravi. Še posebno nas privlači plavalni bazen, za plavanje in osvežitev. Vse to in še mnogo več nam nudi Slovenska pristava, kjer bo Slovenska šola pri Sv. Vidu priredila svoj piknik v nedeljo, 28. julija.

Piknik bomo pričel s sv. mašo, katero bo daroval naš župnik č.g. Jože Božnar. Tako lahko kar na SP izvršite svojo nedeljsko dolžnost.

Takoj po maši bodo naše žene postregle okusno kosilo. Na razpolago bo svinjska pečenka s prikuhami ali špagete z mesnimi kroglicami. Nakaznice boste lahko kupili na SP in sicer po \$7 za odrasle in \$3.50 za otroke. Po kosilu se boste lahko osvežili v plavalnem bazenu ali kramljali v prijetni senci.

Popoldne bodo na razpolago razna okrepčila: klobase, hamburgerji, ocvrt krompir. Tudi v točilnici vam bodo z veseljem postregli z najboljšimi pijačami. Še celo sladoled bo na razpolago, kakor tudi domače pecivo.

Pozneje popoldne — čas bo objavljen na Pristavi — bodo otroške igre. Prosimo vse otroke, da se zberejo na otroškem igrišču. Za tem bo žrebavanje številčk za srečolov. Lističe za srečolov boste lahko kupili na Slovenski pristavi.

Pridite na piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu, 28. julija, na Slovenski pristavi! Obnovite si prijateljstva v prijetni naravi in s tem podprite našo ustanovo! Na veselo svidenje!

Odbor staršev

V BLAG SPOMIN

OB 1. OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA DOBREGA
MOŽA, OČETA
IN STAREGA OČETA

FRANK ZEVNIK st.
ki je umrl 20. julija 1990

Počivaj v miru in večna Luč
naj Ti sveti

Žalujoči:

- Pavlina, žena
- Ann Hirselj in Rosemary Blatnik, hčerki
- Frank in Jože, sinova
- 8 vnukov
- snahi in zeta
- Ančka Zevnik, sestra, v Sloveniji

Župniku Jožetu Ferkulju v spomin

WICHITA, Kansas - Zelo redko se rodijo ljudje, kot je bil gospod župnik Jože Ferkulj. Vse njegovo življenje ni bilo nič drugega kot žrtev za druge, ljubezen, dobrota, usmiljenje; poleg tega pa tudi smeh, veselje, pesem, gostoljubnost. Kakor Kristus: vse postati vsem.

Skoraj 89 let je tako predstavljal Kristusa s svojim življenjem. Osebnost je bil berač, da je lahko vse kar je imel, dal drugim. Od svojih ust si je pritrgal, da je kje kakšen zamorček lahko dobil skodelico mleka. Kako ga bodo pogrešali slovenski misijonarji po vsem svetu, Koroški študentje, vsako leto je namreč plačal štipendijo za dva (\$1000.00), pa nisem smel nikjer objaviti. (Sedaj, ko je mrtev, me ne more okregati.)

Koliko tisočakov je dal za sestre Karmeličanke, ko so gradile samostan v Sloveniji. In kje so vsi njegovi sorodniki, prijatelji in farani v Strugah v Sloveniji. Prav vse je razdal. Sam pa je živel ob ričetu in vampih, da je le za druge kaj bilo. Nikdar ni kupil avtomobila, bi pač preveč stalo in pomoč je bila potrebna drugje. Z eno besedo, sama dobrota in ljubezen.

In ta gospod Jože je šel 4. julija 1991 ob osmih zvečer, po plačilo k svojemu Stvarniku. Na Floridi, v bolnici, kjer je bil devet dni, je prenehalo bti njegovo ljubezni polno srce. Mnogo je trpel zadnje dni. »Hudo je,« je rekel, »ne morem ne umreti, ne živeti.« Pokopan je bil 10. julija pri cerkvi sv. Lovrenca v Bushne-

Darovalci za cerkev
Sv. Urha v Zaklancu

CLEVELAND, O. - Sledeči so se odzvali prošnji za sodelovanje pri nabirki za obnovo cerkve sv. Urha v Zaklancu:

Mimi in John Hočevar ..	\$100
Štefan Novak	kan. \$22
Mr./Mrs. John Dejak	\$50
Mr./Mrs. Frank Rupnik .	\$20
Mrs. Josephine Sovich	\$50
Mrs. Lillian Gorjanc	\$50
Mr./Mrs. Blaž Vavpetič ..	\$50
Mrs. Ana Vidergar	\$20
Mr./Mrs. Janez Prosen ..	\$10
Mrs. Tončka Berkopec ...	\$10
Mr./Mrs. Frank Kuhel ...	\$50
Miss Marija Mlinar	\$20
Mr./Mrs. Anton Lavriša,	
v spomin Frančiške Logar	\$50
Mr./Mrs. M. Tominec ...	\$50
Mrs. Pepca Tominc	\$50
Mrs. Angela Fujs	\$20
Mr./Mrs. Edi Čuper	\$25
Mr./Mrs. Janez Košir	\$20
Mr. Frank Ziljan, v spomin	
g. Ludvika Čepon	\$25
Mr. Frank Čepon ml.	\$25
Mr./Mrs. F. Čepon st. ...	\$40
Mr. Janez Čepon	\$10
Mrs. Julka Kaluža	\$20
Mrs. Marija Jerše	\$50
Mr./Mrs. Joe Koren	\$20
Mrs. Nandi Puc	\$20
Frank Tominec, v spomin	
Frančiške Logar	\$25
Nežka Tominec, v spomin	
name Frančiške Logar	\$60

Vsega skupaj znaša \$962.

Vsem darovalcem za njih sodelovanje iskrena hvala!

Mimi Hočevar

llu, Florida, poleg svoje sestre Julke, g. Jože pa je živel v Lake Panasoffkee, Fla., v bližini Bushnella. Škof Grady je bil glavni celebrant in homilist pri pogrebni maši.

G. Jožetovo življenje se je začelo pred 89. leti v Strugah na Dolenjskem, na robu Suhe Krajine, 12. februarja 1902. Oče je bil Matevž, mati pa Francka. Čeprav je bil oče mizar, je vladala velika revščina v družini z devetimi otroki. Mladi Joško si je moral izbrati poklic in ta je bil: krojač bom. Tri leta se je učil te obrti in vsak dan je delal osem ur.

Ko je bil star devet let je tudi postal ministrant. Vedno je spremljal župnika, z laterno v roki, ko je župnik hodil previdevat bolnike po struški fari. In na teh poteh se je rodil duhovniški poklic v mladem Jožetu: Skrb za druge, posebno najbolj potrebne.

Ko je bil star 14 let je šel v Škofove zavode, kjer je tudi maturiral. Vzgoja je bila seveda zelo stroga in izobrazba temeljita. Ker je imel krasen glas (tenor), je bil tudi član pevskega zbora. Pa je nekega dne, ko so imeli pevsko vajo, moral k zobozdravniku, pa je pozabil to povedati pevovodju. Ta pa je bil tako hud, da je Jožeta vrgel iz pevskega zbora. Ko pa so videli, da ne gre brez močnega Jožetovega tenorja, ga je pevovodja prosil, naj pride nazaj. Jože je vedel, da je bila kazen prehuda, pa je sedaj on rekel: »Ne, ne grem nazaj.« Pa končno sta se s pevovodjem lepo pobotala in bila velika prijatelja.

Gospod Jože je naredil maturo, ko mu je bilo 22 let. Tedaj se je odločil za semenišče. V duhovnika je bil posvečen 29. junija 1929 v ljubljanski stolnici.

Njegovo prvo kaplansko mesto je bilo Poljane nad Škofjo Loko. Leta 1932. je bil prestavljen v Moravče, od tam pa je šel kot župnik v Hotedrišico, kjer je ostal do 1945. Vojna leta so bila strašna, toda on je ostal pri svojih ljubljanih faranih do konca vojne. Leta 1943 so komunisti ubili njegovega brata, pa še 11 drugih. Pod pretvezo, da gredo na zaslišanje, so jih odpeljali v gozd in ustrelili ter zmetali v globoko brezno.

Ob končani vojni l. 1945, je na stotine njegovih faranov pobegnilo v Avstrijo in na njihovo prošnjo je šel tudi gospod Jože z njimi, da bi njem imeli vsaj malo zaščite. S svojimi farani je živel po raznih taboriščih v Avstriji in Italiji, dokler ni njegova sestra, ki je živela v Chicagu, Ill., preskrbela dovoljenje za vselitev v Ameriko, s pomočjo škofa v Chicagu.

Njegovo prvo mesto v Ameriki je bilo v Springfield, Ill. Od tam pa je odšel v Quincy, Ill., kjer je bil 30 let kaplan v Domu za ostarele. Nekajkrat smo ga tam obiskali. Njegovih dobrih vampov in golaža ne bomo nikdar pozabili. In kako smo prepevali, dolgo v noč.

(dalje na str. 10)

Slovenci po prvi osvobodilni vojni

(nadaljevanje s str. 9)

Prav zaradi tega, ker nočemo biti nikogaršnja osmina, ne jugoslovanska, ne proleterška, smo se odločili za samostojno Slovenijo in demokracijo. Ne pustimo se več skrbiti na osem procentov, o katerih odloča jugoslovanska partija, zato smo se tudi postavili po robu socialistični JA. Ta upor ter pogumno in zmagovito bojevanje slovenske Teritorialne obrambe, ki so ga podprli vsi Slovenci, je resnično prva slovenska osvobodilna vojna. Tokrat se namreč ne borimo več za Avstro-ogrsko, ne za Jugoslavijo, ne za komunizem, ampak zgolj za državo Slovenijo.

Med prvo svetovno vojno so se Slovenci začeli prepirati, ali naj ostanejo v Avstriji ali jo zapustijo. Soglasje ni bilo nikoli popolno. Med drugo svetovno vojno smo razmišljali in se spopadali v več smeri. Borce za slovensko državo so zatrli (slovenski) Jugoslovani, slovenske demokrate so pobijali slovenski komunisti. Vse te boje smo bili za druge, drugi so z nami manipulirali, za njihov uspeh in blagostanje so Slovenci umirali. To niso bili naši osvobodilni boji. To so

bili le boji, v katerih smo enega gospodarja zamenjali z drugim.

Tega je sedaj konec. Dozoreli smo namreč v narod, v katerem ni ljudi, ki bi hoteli služiti komu drugemu kakor svojemu narodu. Zmagovalci v prejšnjih vojnah so razglasili za izdajalce tiste Slovence, ki niso hoteli umirati zanje ali pa so se jim celo upirali. Ob prvi osvobodilni vojni pa se danes razodeva, da ti Slovenci niso izdali slovenskega naroda, ampak so odrekli le pokorščino npr. avstro-ogrski monarhiji, jugoslovanski kraljevini in med 2. svetovno vojno diktatu komunistične partije. Naj je zmagal ta ali oni, naš narod je vedno zgubljal. Zmagovalci so ga razdelili na heroje in izdajalce, da so mu lažje vladali.

Tokrat, ko gre zgolj za samostojno Slovenijo, smo bili Slovenci enotni. Vse politične in ideološke razlike smo predredili boju za narodovo dokončno osvoboditev in mednarodno priznanje. Prve izdajalce lahko preštejemo na prste ene roke in so vsi v službi komunistične srboslavije: general Koljšek je poslal nad svoj narod tanke in bombnike, admi-

ral Brovet pa preti svojim rojakom z uničenjem, če se ne podajo jugokomunistični vojski in spet postanejo pridna osmina jugoslovanskega delavskega razreda.

- na isti strani bojne črte

Rojakom v stari domovini ste se pridružili tudi rojaki po svetu. Prvi slovenski osvobodilni boj je tudi vaš boj. Občudoval sem vaše delo za priznanje neodvisne Slovenije. Veselim se, da ste zaradi tako pomembne stvari ustanovili v Clevelandu Združenje Amerikancev za Slovenijo. Vidim tudi, kako iznajdljivo so nekatere organizacije začele zbirati pomoč za odpravo posledic vojaškega divjanja in kako darežljivi ste številni med vami. Vaša moralna, politična in materialna podpora je še kako dobrodošla, saj Slovenci doma vidijo, da niso sami, da njihov pravičen boj podpirajo tudi drugi... To jih spodbuja in opogumlja, da v težkih trenutkih ne klonejo in se jih ne loteva strah, ko nihče ne ve, kakšne zločine še naklepajo JA generali.

Prva osvobodilna vojna pa nalaga Slovincem dolžnosti za sedanjost in prihodnost našega naroda doma in po svetu. Kakor so se v boju za samostojno Slovenijo znašli vsi Slovenci v

Župniku Jožetu Ferkulju v spomin

(nadaljevanje s str. 9)

Gospod Jože je bil tudi znan kot najboljši vrtnar v Quincyju. Imel je dolge vrste krasnih vrtnic in njegovi paradižniki so sloveli po vsem mestu. Njegova čudovita, očetovska skrb za ostarele v Domu, ne bo v Quincyju nikdar pozabljena.

Pa so prišla leta starosti. S 75. leti se je novembra 1977 preselil na Florido, v Lake Panasoffkee, k svoji sestri, ki je bolehala za rakom. Po njeni smrti je ostal tam v veliki hiši, ki jo je hotel deliti z drugimi. Pa je povabil g. Jožeta Cvel-

domovini na isti strani barikad, tako se bodo morali zbrati za isto bojno črto vsi rojaki po svetu, tudi v Clevelandu, da bodo ohranili slovenstvo. Kakor ni bilo v tem boju izdajalcev doma, tako jih tudi ne bo, sem prepričan, po svetu. Ne smemo pa se varati in misliti, da bomo cilje, ki jih pred nas postavlja zmagovita domovinska vojna, zlahka dosegli in uresničili. Tako v domovini kot na tujem bo potrebno veliko truda, potrpežljivosti, strpnosti in odpuščanja, da bomo vsi vztrajali na isti strani bojne črte za Slovenijo in slovenstvo.

barja in g. Jožeta Vovka, da so skupaj uživali pokoj. »Hiša svetih Jožetov«, smo rekli, ali pa »hiša treh slovenskih muškatirjev«.

Leta so tekla. Oba Jožeta sta odšla. Cvelbar v Pittsburgh, Pa., Vovk pa v Auroro, Minn. Gospod Jože pa je vztrajal sam do konca. 4. julija pa ga je Gospod poklical domov, da mu dá plačilo za njegovo bogato življenje.

Gospod Jože! Vsi te bomo pogrešali. Se še spominjaš našega zadnjega sestanka slovenskih duhovnikov v Ameriki, v tvoji hiši? Slovenska pesem še vedno odmeva okoli tvoje hiše. In se še spomniš, kako lepo proslavo so ti pripravili Bushnellski farani ob tvoji 60-letnici duhovništva? »To je vaše življenje«, je pripravila Kathleen Martin za te, opis tvojega življenja, v živih slikah na odru, in kako je bil čez ves oder napisano: (tvoja najljubša pesem) »Father, Jože, mi te imamo radi, radi, radi...«

Zares, radi smo te imeli v življenju, radi te imamo v večnosti in počivaj v božjih rokah za vedno.

Tvoj prijatelj,
Ivan Lavrih

Mara Cerar Hull

Gospodična Tuta

Avtobiografska črtica iz povesti s podnaslovom: Summer, '45

I. del

Tretji dan po našem zaslišanju teta Mici še vedno ni hotela od doma. Ponaredila je vse, kar je bilo potrebno okrog hiše in vrta, polje je klicalo, ona pa je ostala blizu nas. Ni nas hotela pustiti same. Postala je naša mati v bolj kot enem pomenu.

Četrti dan, v soboto, je Ivana zagledala na poti, ki je vodila do tetine hiše, nepričakovano osebo. Pritekla je v kuhinjo in zasopla:

»Gospodična Tuta!«

Kako je to mogoče? sem pomislila. Sigurna sem bila, da je odšla v Avstrijo. Pogledala sem skozi okno in jo videla, ko je šla mimo kozolca počasi, kot v bolečinah, sključena nad palico.

Zdelo se mi je, kot da vidim nekoga iz preteklosti, kot da je umrla in prišla spet v življenje. Saj ni pripadala temu času. Spadala je v našo nekdanjost, v življenje na domu, v našo družino, v šolo in v tihe popoldneve v kuhinji, kjer je govorila z mamo.

Šla sem ven in jo srečala ob vrtu.

»Gospodična Tuta,« sem rekla in ji podala roko.

Vzela je mojo roko v svojo, jo stisnila, kot da sem njej enaka, jo obdržala za trenutek dalj kot to zahteva etiketa, in jo spustila.

»Mara,« je izrekla moje ime z nežnim, kulturnim glasom.

V grlu sem začutila kepo solzá. Bila je toliko del našega prejšnjega življenja, da sem se ustrašila podob, ki so mi kipele v spomin.

Gospodična Tuta je bila visoka, suha žena sedemdesetih ali osemdesetih let. Imela je redke že sive lase počesane v valčkih tesno ob glavi, ozek obraz poln majhnih gubic podobnim meži, dolge, koščene roke s tenkimi prsti, vitke noge, ki so bile vedno obute v rjave, praktične šolne. Nosila je dolga, elegantna krila in bluže s čipkami ob vratu in zapestjih. Bila je učiteljica pred vojno, kar je ostala tudi med vojnimi leti. Bila je mojster jezikov; govorila je perfektno nemško in slovensko, obenem pa tudi angleško, francosko in italijansko. Prišla je v naše mesto šele potem, ko se je upokojila nekje v Avstriji po predavateljski službi na univerzi. Sprejela je službo učiteljice tretjega in četrtega razreda, ker ni hotela biti brez dela.

V našo družino je prispela, ko je bil moj brat Jože v tretjem razredu. Hotela je govoriti s starši, ti pa niso imeli časa, da bi se odtrgali od pomladanskega dela na polju in okrog doma. Jože je namreč kazal vse znake, da bo zaostal. Največ težav je imel v računstvu in slovnici, ona pa je bila prepričana, da lahko pride do razumevanja teh predmetov, če bo-

do le starši tudi pripravljeni pomagati.

Prišla je nekega deževnega popoldneva na čaj in ostala do večerje. Po jedi sta z mamo razčlenili naloge in vaje, si razdelili šolsko delo in skupaj izvlekli Jožeta iz tretjega in pozneje iz četrtega razreda. V tistih letih sem neprestano slišala recitiranje poštevanke in sem včasih na ves glas pela: enkrat sedem je sedem, dvakrat sedem je štirinajst, sedemkrat sedem je devetinštirideset! ker je imel Jože največ težav s to zadnjo matematično vajo.

Pozneje je gospodična Tuta postala več ali manj redna obiskovalka, včasih enkrat na teden, največkrat pa enkrat na mesec. Sedela je ob kuhinjski mizi in pila čaj, medtem ko je mama pripravljala večerjo, govorila in kadila cigarete.

Bilo je že več kot leto po začetku vojne, ko sem postala pozorna na te obiske in opazila, da gospodična Tuta prihaja v hišo vedno en dan po tistem, ko smo prejeli živilske karte. Njene lastne karte za cigarete njej niso bile dovolj. Gospodična Tuta je namreč neprestano kadila. Njene roke niso bile nikdar brez cigarete; ali je eno držala med prsti, ali si jo je prižigala, jo otrkavala v pepelnik ali pa jo je ugaševala. Štela je cigarete v kartončku, jih spravljala v žep in jih spet iskala, se igrala z vžigalnikom ali pa basala tobak nazaj v papir. Mama ji je vsak mesec izročila svoje karte in gospodična Tuta je vsak mesec spet prišla. Ni ji bilo mogoče vzdržati brez dima, ki se ji je kodral iz ust in pihljal iz nosnic in je visel okrog nje kot dim jesenskih ognjev. Potrebovala je cigarete, kot drugi ljudje potrebujejo vodo in kruh, kot smo mi

potrebovali zrak.

V svojih mladih letih sem mislila, da je gospodična Tuta fantastična ženska. Bila je elegantna, izobražena, posvetna. Bila je res stara, a drugačna od starih mater in žensk, ki sem jih poznala. Ni bila izgarana: njeni nohti so bili vedno brezhibno obrezani in lakirani, njene roke mehke. 'Seveda,' je rekla mama, 'saj ji ni bilo treba nikdar delati.' Pri čem je seveda mislila pravo delo, naše vrste delo, delo na kmetih. Gospodična Tuta tudi ni bila razdražljiva; nikdar ni vzdignila glasu več kot pol zvočka. Govorila je z vzmerjenim, nežnim glasom in izgovarjala besede kot na odru, pravilno in popolnoma brez krajevne narečja. Rekla je na primer: 'Kako je to zvedela?' namesto narečno: 'Kje je pa to pobrala?' Njen smeh je bil tih, bolj hihet kot smeh, ki je prihajal nekje globoko iz njenih prsi, zveneče žuboreč in umirjen.

Toda najbolj zanimiv izmed vseh nenavadnih lastnosti in pogledov v osebi gospodične Tute je bil njen obraz. Njen je bil najbolj zguban obraz, kar sem jih kdaj videla. Ozke, drobne črte so ji bile zarežane okrog oči in čez lične kosti, navzdol mimo ust in preko brade. Njen dolg, raven nos je bil nabran, kot bi bile nitke sukanke potegnjene pod kožo, čelo in veke in lica so bile spete z majhnimi gubicami, ki se niso ustavile niti ob ustnicah. Vsa koža je izgledala kot nabrana svila, ki je visela na lobanji in se premikala preko kosti in mišic in kit, potregnjena pod lase in pod čeljust in še navzdol preko vratu.

Prvič ko sem videla njen obraz, sem stala pred njo z odprtimi ustmi, popolnoma oča-

rana.

Mama, kot vedno, kadar sem postala preveč radovedna, je segla po mojem ušesu in ga uščipnila. Poskočila sem in zavajkala, ona pa mi je poslala eno njenih pomembnih pogledov, ki je rekel vse obenem: 'Ne zijaj!' in 'ven!' nakar sem, držeč rdeč in boleč uhelj, stekla iz kuhinje, a ne preje, predno sem videla nasmejan in razumevanja poln pogled v obeh gospodične Tute. Od tedaj je bila ona moj ideal.

V naslednjih letih je gospodična Tuta z zanimanjem sledila šolskemu delu nas otrok. Izzivala nas je k boljšemu in hitrejšemu načinu rešitve računskih nalog, nam predstavljala primere iz vsakdanjega dela in nam prinašala knjige, o katerih nismo dotlej niti slišali. Meni je pokazala, kako priti do razumevanja besed in mesilila, naj uporabljam druge, boljše besede namesto vsakdanjih, kadar sem pisala domače naloge. Govorila je z mano v nemškem jeziku, češ, vsakdo lahko rabi več kot en sam jezik.

Sedaj sem jo gledala, kako je s težavo upognila kolena in se spustila na stol, ne da bi zrahljala roke, dokler ni čutila sedeža pod sabo. Šele potem je razprostrla dlan, beli členki so spet dobili malo barve in s tresočimi prsti je položila palico v travo ob sebi.

»Vidiš,« je rekla šepetaje, »sedaj imava pa obe palici,« in se mi nasmehnila, kakor da je to med nama nekaka zarota.

Toda njen nasmeh je bil boleč in izgledala je veliko bolj stara, kot pa je bila v mojem spominu. Videti je bila kakor zlomljena vejica, ki bo vsak trenutek padla narazen.

(dalje prihodnjič)

Obvestilo iz Kanade

Slovenski dan — 28. julija

Že od vsega začetka so SLOVENSKI DNEVI na istem kraju: na Slovenskem letovišču pri Boltonu. Tudi letos bo prav tam kot prejšnja leta.

Za nami so že kar tri desetletja Slovenskih dni. Marsikaj lepega in vzpodbudnega smo videli in slišali na tem kraju. Lansko leto smo imeli priliko slišati predsednika Kmečke zveze g. Ivana Omana, ki nam je zelo lepo in jasno govoril o razmerah v Sloveniji. Letošnji govornik je pa marsikaj raziskoval in tako prišel resnici do dna. S tiskano besedo je to tudi razširil med ljudi in tako je resnica zagledala beli dan.

Upajmo, da bo g. Ivo Žajdela lahko prišel in nam povedal marsikaj zanimivega in vzpodbudnega 28. julija na 32. Slovenskem dnevu pri Boltonu!

Matjaž Jančar imenovan za predstavnika Republike Slovenije v Clevelandu

Dosedanji generalni konzul SFRJ Jugoslavije v Clevelandu in bivši predsednik Slovenske izseljenske matice Matjaž Jančar je bil uradno imenovan po razglasitvi neodvisne Republike Slovenije za predstavnika nove slovenske države v Clevelandu. Več podrobnosti o vsem tem je v intervjuju z g. Jančarjem, objavljenem v ponedeljek, 8. jul. v Delu. Intervjuval ga je newyorški dopisnik omenjenega lista Mitja Meršol. Tekst sledi.

— Urednik

Srčni konzul iz Clevelanda

Matjaž Jančar, generalni konzul SFRJ v Clevelandu, izseljence in njihove organizacije že ves teden obvešča o dogajanjih v Sloveniji

CLEVELAND, 7. julija - Ves minuli teden je Matjaž Jančar, ki je sicer uradno še vedno generalni konzul SFRJ v Clevelandu, razpošiljal po ZDA različna obvestila o brutalnih akcijah jugoslovanske armade v Sloveniji, obvestila pa je podpisoval kot predstavnik republike Slovenije. Matjaž Jančar namreč takoj po agresiji kot eden izmed redkih (edinih?) slovenskih diplomatov javno iskreno priznal, da mu srce televa, da je na strani Slovenije, da pa hkrati še ostaja (do nadaljnjega) generalni konzul SFRJ.

Matjaž Jančar, konzul SFRJ v Clevelandu od 1988, zdaj se se odločili, da prevzame naziv predstavnika Slovenije v Clevelandu? Vam je odločitev olajšanje ali težava?

»Da prevzamem naziv predstavnika Slovenije v Clevelandu, se nisem odločil samo jaz. Tem so odločili tudi legitimni predstavniki mojega naroda in moje države. Jaz pa sem odločitev sprejel. Vprašanje, ali sem ob tem občutil olajšanje, seveda precej težko. Prvič sem tovrstno »olajšanje« občutil leta 1970 — kot posledico izgube iluzije o SFRJ, ko sem kot jugoslovanski konzul v Stuttgartu ugotovil, da se moja država Jugoslavija upira ustanavljanju prvega slovenskega društva med zdomci v Nemčiji, in ko sem videl, da me, katere uradnik sem, ne podpira zame povsem normalnega stanja, v katerem živijo slovenski otroci v Nemčiji.«

Ker so se moji starši kot partizani in predvojni komunisti borili za pravice slovenskega naroda, mi je bilo takoj lažje na srcu, kajti spoznal sem, da se poskušam na različne načine prepričati normalne in same

po sebi razumljive pravice mojega naroda (ki je konec koncev ustanovitelj Jugoslavije).

Za olajšanje ob moji odločitvi in pristanku, da bom predstavnik Slovenije v Clevelandu, nisem potreboval odločitve slovenske vlade. Formalno pa mi je bila seveda potrebna. Posledica moje odločitve je lahko zame samo ugodna. Sedaj pač delam tudi formalno to, kar sem že tako in tako delal.«

Za zdaj še vedno delate v ju-prostorih. Tvegate, da vas bo SFRJ odpoklicala, ZDA pa ne priznate kot slovenskega predstavnika. Kaj boste storili v tem primeru?

»Mislim, da možnost — oziroma, velika verjetnost — da me bo SFRJ odpoklicala in da bom za Američane na lepem postal tujec brez pravih dokumentov, ni nobene tveganje. Resnično so tvegali in tvegajo fantje TO (= Teritorialna obramba, slovenska vojska, op. ur. AD) in prebivalstvo Slovenije. Ne pričakujem, da bi ZDA v kratkem priznale neodvisno Republiko Slovenijo. Pričakujem pa, da bodo tudi ZDA ugotovile, da morajo spremeniti svojo globalno strategijo glede pravice narodov do samoodločbe in ustanavljanja lastnih držav.

Vztrajanje pri formalizmu ohranjanja integritete držav, ki niso odraz interesov prebivalstva, je v skrajni posledici neproduktivno tudi za ZDA in samo povečuje možnost, da v prihodnosti pride do še bolj dramatičnih konfliktov. Američani so menda zadosti pragmatični in utegnejo izdelati novo strategijo, ki bi uskladila besedno prizadevanje za individualne in kolektivne človekove pravice z njihovimi tre-

nutnimi imperialnimi interesi. V to nisem pretirano prepričan, vendar bi se vsaj glede na to utegnilo pripetiti, saj za Ameriko strateško nismo zanimivi. Pa tudi sicer nas ZDA pri našem boju za obstoj in prihodnost ne morejo bistveno ovirati.«

Za zdaj ste »dvojni konzul«: še vedno opravljate dela generalnega konzula SFRJ, hkrati predstavljate napadalce in napadenege?

»Ker sem precej prepričan o tem, da me ZDA ne bodo priznale kot predstavnika Slovenije na formalen način, bom pač v interesu Slovenije — mislim pa, da tudi v interesu ZDA — našel drugačne načine, s katerimi naj bi prispeval k skladnosti interesov obeh držav. Zaupam v realnost demokratičnih načel, ki naj bi obstajala v ameriški družbi. To utemeljujem z razpoloženjem številnih ameriških volilcev. No, pa tudi v ameriški administraciji ne sedijo samo nerazgledani fantje. Amerika pravzaprav ne tvega nič, če prizna slovensko suverenost, čeprav ji mnogi iz lastnih nagibov prišepetavajo, naj tega ne stori, ker da bi to pomenilo konec Evrope, če že ne kar sveta. Sveta aliansa ni nujno zdravilo za moderno uveljavitev kolektivnih človekovih pravic.

Še k »pragmatičnim« odgovorom: dokler me jugoslovanska država ne nažene z mojega položaja, bom živel od njene plače in delal v prostorih generalnega konzulata SFRJ. Ker smo precej prispevali k nastanku in delovanju te države, me zavoljo tega ne tiščijo kaki moralni očitki. Že do sedaj pa sem pač za izseljence vseh narodov dosedanje Jugoslavije opravljal tiste posle, ki so jim pač potrebni: izdajanje in podaljševanje potnih listov, overjanje podpisov itd. Vse te ljudi imam rad in takšna dejavnost jim je potrebna. Kot slovenski predstavnik pa bom storil vse, da bodo ameriški državljani našega pokolenja demokratično prepričali svojo vlado, da ima lahko samo korist od tega, če ne drži glave v pesku.

Sprašujete me, ali imam pomisleke, ker hkrati predstavljam napadalca in napadenege. Niti slučajno. Predstavljam napadenege in samo zelo formalno predstavljam napadalca, ki me drži na tem mestu še vedno samo zato, ker cinično pričakuje, da bo z diplomatskim in gospodarskim pritiskom dosegel tisto, česar ni mogel z vojaško silo.«

Kako gledajo na vašo dvojno vlogo zvezno ministrstvo, osebje konzulata, ljudje v Clevelandu?

»Zvezni sekretariat za zunanje zadeve sem o svojem položaju formalno obvestil, vendar ministrstvo modro molči. Bržkone že ve, zakaj. Z osebjem konzulata trenutno nimam težav (Jančar je na konzulatu edini Slovenec, op. pis.). En del se z mano strinja in me razume, drugi so pač disciplinirani in čakajo na brzojavko o mojem odpoklicu. Za Slovence v Clevelandu moja odloči-

Piknik Misijonske Znamkarske Akcije preteklo nedeljo na Slovenski pristavi je lepo uspel. Naša posnetka sta iz tega piknika, daljše poročilo bo pa gotovo izšel v MSIP.

tev ni presenečenje. Pripadniki drugih narodov so malce zmedeni in si mislijo vsak svoje. Prepričan pa sem, da bodo domeli in sprejeli mojo odločitev z razumevanjem.«

Se je v zvezi s tem že kaj oglašil State Department?

»Ameriško zunanje ministrstvo za zdaj nima vzroka, da bi si belilo glavo z menoj. Kot diplomat spoštujem njihove predpise in se ne vtikam v njihove notranje zadeve. Verjetno čakajo na to, kaj bo naredil Beograd. Potem pa bodo pač ocenili, kje so njihovi interesi in bodo skladno s tem ukrepali.«

MALI OGLASI

Slovenski rojak, 40 let star, išče zaposlitev, najraje pri mizarskem gradbenem podjetju ali kje drugje. Govori in piše perfektno slovensko, angleško in špansko. Kdor bi vedel za kako delo, naj kliče za podrobnejše informacije Franka Mavsar na 481-6307.

6 and 6 brick Double in Euclid. Excellent rental. Owner broker.

George Knaus Real Estate
819 E. 185 St.
481-9300 (29-30)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Ameriška Domovina je Vaš list!

MALI OGLASI

Parcel For Sale
5.74 acres. Cherry Valley, off Rte. 6. Call 486-1442. (29-30)

Free Firewood
Broken pallets. Call 881-4604 and ask for Tony. (28-29)

Rojaki! Pozor!
Izvršujem mizarska in zidarska dela. Pleskam hiše zunaj in znotraj. Delam vodne in električne napeljave. Popravljam strehe. Po nizki ceni. Kličite po 5. uri: 881-5439. (28-30)

For Sale
EUCLID BUNGALOW. 2 bdrms. Alum. sided. Immediate occupancy. \$58,500. No realty. Call 944-5433. (x)

For Rent
Norwood Rd. Spacious, 5 rooms, dn. Modern bath. Garage. 531-0809. (28-29)

Real Estate
Buying or Selling. Call and ask for Anton at Cameo Realty at 261-3900 -- Matic res. 338-3205 (x)

POTUJETE V RIM?
Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!
Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

Misijonska srečanja in pomenki

904. Upokojeni župnik Jože Ferkulj

je v petek, 5. julija zvečer, umrl v bolnici v Bushnellu, Florida. Okrog deset dni je bil zadnjikrat v bolnici, zastrupljen po vsem telesu, po nedavno prestani operaciji za ustavitve krvavenja. Nedavno je omenil piscu teh vrstic po telefonu, da se ne počuti dobro in da ne more, ne živeti, ne umreti. Pokopali so ga v domači fari, poleg rodne sestre, ki ga je pred leti privabila v ta del Amerike. Pogreb je bil v sredo, 10. julija, ob 11. uri dopoldne. Mons. Jože Mavsar iz Helene, Montana, ga je pokopaval z župnikom fare v Bushnellu, ki je imel rajnega Jožeta zelo rad.

Župnik Jože Ferkulj se je rodil 12. februarja 1902 v fari Struge na Dolenjskem, na robu Suhe Krajine. Po ljudski šoli v domačem kraju je odšel v Št. Vid, kjer je na Škofijski gimnaziji Sv. Stanislava maturiral. Teologijo je študiral na ljubljanski fakulteti. V mašnika je bil posvečen 29. junija 1929 v ljubljanski stolnici Sv. Nikolaja.

Bil je nekaj časa kaplan v Poljanah nad Škofjo Loko in nato v Moravčah. Nastavljen za župnika v Hotedrščici je sprejel pod svojo streho begunskega duhovnika gg. Jožeta Kapusa in Jožeta Mavsarja.

V maju 1945 se je tudi on pridružil množici beguncev in odšel čez mejo ter živel v begunskih taboriščih Monigo (Treviso), Servigliano, Ponte Cagnano in Senegalija. V

Ameriko je prišel 25. marca 1947 in bil sprejet od škofa v Quincy, Illinois, ki ga je nastavil za hišnega kaplana v St. Joseph's Home za ostarele in bolehnne. 25 let je skrbel za te ljudi. Leta 1972 je odšel v pokoj, četudi ga je škof prosil, naj še ostane. Šel je v bližino svoje rodne sestre, poročene ob Lake Panasoffkee, Fla. Sestra mu je po nekaj letih umrla. On je kupil svojo hišo in ostal v njej. Da bi imel družbo in partnerje za tarok, je povabil v hišo gg. Jožeta Cvelbarja in Jožeta Vovka. Prvi je prišel k njemu iz Pennsylvanije, drugi iz Minnesote. Za njim sta se mu pridružila še Rudolph Urbič in minorit Inocencij Končnik, ki se je kasneje vrnil v Slovenijo in tam umrl. On je bil zelo dober kuhar te skupine.

Gg. Cvelbar, Vovk in Urbič so kasneje odšli vsak v svoj konec in Jože je ostal sam.

G. Cvelbar je po 49 letih 10. junija odšel v Št. Jernej na obisk za nekaj tednov. Hotel je še enkrat videti, kot je sam dejal, »petelinje mesto«.

To je v kratkem okvir življenja rajnega Jožeta, nekaj števil in krajev. Temu okviru pa je dal pokojni vsebino in življenje.

Jože Ferkulj je bil najprej dober duhovnik.

Ne navaden, ampak po zgledu Kristusovem. Vsem je želel postati vse. Tako v domovini kot v begunskih taboriščih ali v Ameriki. Oni slavni blagri, ki jih je Kristus na Gori učil, niso bili zanj samo besede in nedosegljivi ideali, ampak vsebina njegovega življenja, od prvega »Blagor ubogim v duhu« do zadnjega »Blagor tistim, ki so preganjani zaradi pravice«. Ker je hotel vedno biti vsakemu, ki ga sreča, vse, je bil vedno nasmejan, vesel, s pesmijo v srcu in v ustih.

Pravilo njegovega življenja je bilo: zase nič, za druge vse. Vse, kar je imel, je razdal v dobre namene. Ni vodil o tem nič knjigovodstva. Bogu je prepustil vse to. Kolikim misijonarjem je pomagal po vsem svetu, ubogim študentom na Koroškem, Karmeličankam v Sori, nadškofu dr. Šuštarju v Ljubljani, škofu dr. Jenkotu v Kopru, frančiškanom v Lemontu. Pa kaj bi naštevali, kjer je videl potrebo je takoj priskočil na pomoč. Nikdar ni kupil avtomobila, da je imel več za potrebe drugih. Živel je po »Frančiškovo«. Besede

Rev. JOŽE FERKULJ je na levi na tem posnetku iz leta 1989, zadaj stoji č.g. Charles Wolbang, na desni pa ga. R. Paleschi.

»ne« Jože ni poznal, če ga je kdo za kaj poprosil.

Jože je ljubil vrtnarstvo. Njegovega vrta v Quincyju ali na Floridi sploh ni mogoče opisati, človek mora to na lastne oči videti. Na stotine vrtnic, vseh mogočih barv, pa nageljni in rožmarin in vsakovrstna zelenjava. Ponosen je bil na svoje paradižnike, ki jih je gojil v Quincyju. Tam je bil njegov vrt trg za vse mesto in istočasno razstava za vse meščane. Dvakrat je dobil odlikovanje za najlepši vrt z vrtnicami v Quincyju. Tista kmečka žilica, ki jo je podedoval v revnih Strugah, je bila vedno v njem. V tem je našel tudi svojo zaposlitev in delo, kadar mu je kaj časa preostajalo.

Bil je odličen kuhar. Golaž, ješprenj, vampi, »ajmoht« so bili njegovi specialiteta. Včasih je skuhal za cel teden in spravil v ledenico, da je kasneje uporabil po potrebi.

Doma je bil iz Strug na Dolenjskem.

Ravno nad Strugami, v hribu po imenu Jauhe, ki bil nekaj časa celo izvršilni odbor OF (Osvobodilne fronte) in Struge so bile skoraj ves čas vojne »osvojenene«, pod komunistično oblastjo. Struška fara je imela 720 faranov, vsi odlični, verni katoličani. In od teh so komunisti pobili 214. Čisto gotovo so Struge vas, ki je največ pretrpela pod komunistično knuto. In med temi dobrimi ljudmi je g. Jože zrastel. Revščina je bila v teh krajih vsakdanji kruh, večkrat je bil lačen kot sit, ko je bil še doma in ta revščina ga je učila in vzgojila, da je g. Jože postal to, kar je vse življenje bil: žrtev za druge. Vsem vse.

6. junija mi je g. Cvelbar poslal za arhiv sestavek o 85-letnici g. Ferkulja, ki ga je pred nekaj leti pripravil njegov prijatelj mons. John Lavrih iz Kansasa. G. Jože Vovk mi je posredoval nekaj drugih informacij iz Aurore, Minn., kjer sedaj živi pri gostoljubnem župniku Johnu Šuštaršiču. Minorit o. Inocencij Končnik, ki je deloval v Aurori, in bil potem pri g. Jožetu, je v domovini umrl. G. Cvelbar me je naprosil, da bi o pokojniku jaz

napisal, kar je objave vredno, ko ga Bog pokliče k Sebi. Vsem imenovanim gospodom sem zelo hvaležen za zaupanje in vse podatke, ki so mi jih posredovali. G. Jože je dočakal lepih 89 let bogatega življenja.

Moji spomini na Jožeta

so bogati in številni. V taborišču v Italiji sva se srečala poblizje v težkih urah begunstva. Po vrnitvi iz Kitajske sem ga poleti 1952 obiskal v Quincy, Ill. Iz Chicaga sem z Greyhound avtobusom šel do njega. Razkazal mi je svoje cvetje v Domu za ostarele. Krasno je bilo. Prosil me je, da bi obvestil rojake v Chicagu, naj pride po celo vrsto krasnih umetniških slik, ki mu jih je daroval. Zatem sva začela misijonsko sodelovati, najprej skromno, kasneje v Misijonski Znamkarski Akciji, za katero je postal na Floridi poverjenik in kasneje njen ožji odbornik. Leta je pošiljal čeke, po pet stotakov običajno, za vzdrževanje domačih bogoslovcev v Afriki. Prav gotovo ima v knjigi življenja zapisano vrsto imen onih, ki so postali duhovniki in zanj danes molijo ter Cerkev med svojim ljudstvom gradijo.

Pred dvema letoma je preživel tri mesece svojih počitnic poleti pri nas v Scarborough. Že preje po kak mesec, prav tako v poletju. Svetoval nam je posaditi pred našo cerkvijo tropicana vrtnice, čudovito lepe barve. Kjer je bil preje pesek, sedaj čudovito barvane vrtnice razveseljujejo oči vernikov od maja do konca oktobra. Pred leti je sam kopal jame in zasajal mlade smreke za župniščem. Krasno uspeva in sčasoma bodo kot lep park v okras.

Rad je kuhal, kadar je bil z

nami in želel je, da tako kuha, kot on zna in želi. Ponoči čisto ni mogel spati, pa sem ga opazil sredi noči, da je čital slovenske knjige, ki jih je ljubil, sede pri oknu, kljub slabim očem. Rad je pel in skupaj sva prepevala »Great Amen« pri slovenskih mašah ob nedeljah. Imel je krasen glas in ljubozen za petje. Omenil mi je, da bo po smrti dal vse, kar bi imel, svoji rojstni farni župniji v Strugah, v pomoč od komunistov požgani cerkvi. Nad škofu v Ljubljani je večjo vsoto pomoči že zadnja leta poslal. Ni se mogel, ko so ga vabili, odločiti za vrnitev v domovino. To in ono ga je zadrževalo. Komunizma ni prenesel. Smatral ga je, kot mnogi drugi med nami, za najhujše zlo, ki se je pojavilo v zgodovini slovenskega naroda in uničilo mnogokaj, kar ne bo mogoče nikdar več popraviti ali priklicati nazaj v življenje. V tem sem ga vedno občudoval, ko rajnega dr. Janeža, o. Kosa, Franceta Šeškarja in druge, ki so vse življenje posvetili Cerkvi in narodu, ne da bi se s časom prelevljali ali postali celo »partizani — nekoliko drugaček«.

Počivaj v miru, dragi Jože! Ubog v duhu si nasičeval lačne in študiral uboge. Prosi za našo domovino Slovenijo, da doseže neodvisnost in se polagoma osvobodi vsega, kar diši po raku rdeče zvezde, ki je izživajoče prežala na nas, utrjene begunce, iz čepic na partizanskih glavah, v družbi angleških vojakov na tankih kamionih tam za Ljubeljemo, predno smo varno dosegli Celovec. Mnogi naši ga nikoli niso. Bog Te je v svobodo popeljal. V svobodi si delal do bro mnoga leta. V svobodi na zemlji počiva Tvoje utrjeno telo. Odpočij se, Jože, in molj za nas vse. In, ob svojem času Ti bomo zvesti vsi sledili. Na svidenje, Jože! Hvala za Tvojo zgled!

Rev. Charles Wolbang, CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

V blag in nepozaben

SPOMIN

Ob 7. obletnici smrti naše preljube mame, stare mame, babice, tašče, svakinje in tete

Terezije Valenčak

ki je izdihnila svojo plemenito dušo dne 7. julija 1984.

7 let Te že črna zemlja krije,
srce blago Ti ne bije.
Rožice Ti grob krasijo
srca naša pa bolijo;
v miru božjem počivaj mama,
spomin na Tebe bo ostal,
dokler ne snidemo se
za vekomaj.

ŽALUJOČI:

Sin Karl z družino
Hčerke: Anica Rožic, Malči
Kolenko, Jožica Vitulich
z družinami
Svak Martin z družino
in ostalo sorodstvo v
Ameriki in Sloveniji.

Cleveland, O., 18. julija 1991.

V BLAG SPOMIN

moje ljubljene mame

MARIAN DEBEVC

ki me je nenadoma
zapustila 19. julija 1963.

28 let je že, odkar
si me zapustila,
nepozabljena mama.

Hčerka — Julia Grabelšek
Madison, Ohio, 18. julija 1991.

Grdina—Cosic—Faulhaber pogrebni zavod

17010 Lake Shore Blvd.
28890 Chardon Road

531-6300
944-8400

— V družinski lasti že 88 let —

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!